

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: LauvingOppskr. av: Jon O. Ludvick(adresse): RivrosFylke: Sør TrøndelagHerad: Rivros LanddognBygdelag: RivrosgårdGard: BündelG.nr. 37 Br.nr. 3.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Det har vort lauvet helt til de siste arene, men det ser ut som det nu vil bli slutt grunnet mangl. på hjelp.

2. Den mest almindelige måte å lauve her over traktene var å ta lauvet av den bjørka som man legg på jersommeren og som skulle brest til vedfjerning til vinteren. Dette foregik på den måte at man lauvet "Kjerve" som man sette opp i en brate ved siden av et tre. Derpå sette man utpå de tykkeste grenene av bjørken og derpå de tykkeste stammene. Man brukte tildels også å lauve eller slit- omna så legg lauvet var grønt.

Den overfor omtalte oppbevaringsmåte i skogen anses å være meget god.

Lauvet var like grønt og pent var man kjørte det heim om vinteren samtidig som man kjørte vedene

3. Det almindelige redskap var et hjåbrok som avbildet i mit emne. Beit. Man brukte også tildels å ta lauv av "Gråvie". Kvenne var svært glie i dette lauv

2
4. Man brukte bestandig å ha lauv
av trær som ble høyd med til ved. Man
brukte aldrig å kyle ber.

5. Som regel var uthusene i eldre tider
små her over traktene. Sævet ble da
som regel oppsatt i skogen slik som an-
ført i punkt 2 og man ha et ganske tykt
lag med ener under lauret slik at det
ikke ble utsatt for fugtighet nedfra.
Når den høgne bjørka ble sat utpå
kan man også si at det ble tørket uten
sol særbildig som det på denne måte
var godt beskyttet mot kreaturene som
gikk på beite

6. Der de hadde store nok rom for lauret
og ikke all for besværlig å frakte det
ble det naturligvis lagt opp heime.
Til sine tider kunne det jo bli for langt
og besværlig å frakte det heim, destil ble
jo tiden som regel for knapp ialfall på
fersommeren, da det var mye å gjøre
for ställen skulle begynne. Her over
Rivstraktene har jeg aldrig hørt tale om
Lauvdegnad.

7. Der de har skog på innmark blir det
opå tal lauv. Arbeidet fordeles slik
at det naturligvis var mannfolka som
fjeldte trærne å høy av grenene. Kvinnfolka
høy av lauret og laust kjover og manne-
folka samle opp kjoverne

8. Sævet som ble tatt etter ställen ble

3

som regel kjørt heime og da lagt opp på høyt og delle mølke vare helt dogglaust. Sauv som ble tatt eller slått var vansteligere å oppvare på den fin omstrømme måte. Sauvet ble som regel oppført på kua og geit, og da i almindelighet 1 gang om dagen. Sauvet som ble oppført på kua ble lagt i Vass-sæu om kvelden for det ble brukt. Neste morgen var alt arbeide i fjøset var innagjort da fikk kuene lauvet tilalut. når huden var ferdig å gå inn

9. Her brukes bare kjøtlauv når smittes av og til litt lauv av Grøve

11. Her har det så vidt jeg vet aldrig foregått fellestauving

B.1. Her har det i forknappet år vært brukt raketlauv som nødfor og da blandet med annet for såsom høyfrå og smått høy og med mel på. Arbeidet med å samle raketlauv var utelukkende overlatt til kvinner og barn. Redskapet man brukte var en almindelig rive og man fraktet det heime i sekker, så ble det jevnet utover inne på låvebrua for å tørre. Hovudet var rødt, men man måtte som regel samle raketlauv når det var sol. Det har nu gått ombrent helt av bruk litt om seier. Det foregår nu en mye sterkere drift av jorda og delle og dette skaffer naturligvis større forbeholdninger og som har avskaffet bruket av de forskjellige slag nødfor